

V roce, kdy si připomeneme deset let od teroristického útoku al-Kajdá na New York a Washington dochází k lavinovité vlně revolucí a nepokojů v arabském světě. Jejich původcem ale zřejmě není Usáma či al-Kajda, jak se mnozí politici a experti obávali po 11. září 2001, nýbrž nespokojenost se sociální situací širokých arabských mas. Egypt je příkladem. Izraelský deník Há arec nedávno v článku s příznačným titulkem „*Kde je skutečná příčina revoluce v Egyptě?*“ tyto příčiny vyjmenoval: kolosální sociální rozdíly mezi bohatými a chudými, 13% inflace, zdražení potravin o 20% a 25% nezaměstnanost v roce 2010, všudypřítomná korupce a po desetiletí trávající absence demokratických svobod.

Možná je ale na místě položit si nepříjemnou otázku: není Západ spoluodpovědný za - jak Há arec píše - „intifádu hladových“, která samozřejmě může přerůst v dlouhodobou politickou a ekonomickou nestabilitu doslova a do písmene „za vraty“ EU? Perspektiva Libye jako „zhrouceného“ státu podobného Somálsku, Egypta ovládaného radikálními islamisty nebo Bahrajnu v přátelských vztazích s Íránem jistě není pro Západ příliš lákavá v situaci, kdy musí řešit co dál s Afghánistánem a Pákistánem. Mnohé západní vlády ale přece musely vědět o problémech arabského světa a o tom, že existovali (a stále existují) kleptokratičtí vůdci arabských zemí, kteří měli svoje obrovská dolarová konta v západních bankách a disponovali luxusními nemovitostmi třeba v Paříži, Londýně, New Yorku a Beverly Hills. Zmrazování jejich kont a majetků ex post po jejich svržení se tak jeví ze strany západních vlád spíše jako obstarávání si alibi v nově nastalé situaci. To platí i o demisi dnes již bývalé francouzské ministryně zahraničí Michele Alliotové-Marieové, která k ní byla donucena pro svůj přátelský vztah k tuniskému režimu svrženého prezidenta Alího.

Možná by tak nebylo od věci i o těchto věcech podiskutovat na summitech EU či NATO, až se bude stanovovat nová strategie vztahů s měnícím se arabským světem. Miliardy dolarů navracených ze Západu zpět do vytunelovaných arabských zemí by třeba mohly být základem k řešení sociálních problémů arabských společností.

Arabská lekce ale může být pro Západ poučením i v jiném případě. Není náhodou riskantní přehlížet fakt, že podle množících se relevantních zpráv a informací je Kosovo, jehož nezávislost vehementně podporovaly Spojené státy a většina států EU a NATO, ovládáno organizovaným zločinem? A že si z něj z něj udělal základnu pro pronikání do Evropy? Zavírání očí před touto situací a její neřešení by také mohlo vést k nemilému překvapení řady západních politiků, včetně těch našich, kteří tak vehementně kosovskou nezávislost prosazovali. Účet za politickou, ekonomickou a bezpečnostní nestabilitu by pak mohl být ještě větší než v aktuálním arabském případě.